

Sygn. akt VI U-upr 917/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2022r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Sekcja ds. Ubezpieczeń Społecznych w VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Dorota Witkowska
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Iwona Piotrowicz

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2022 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy A. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o zasiłek chorobowy, o zasiłek opiekuńczy

z odwołania od decyzji z dnia 2 marca 2018 r., znak: (...) oraz z dnia 28 maja 2018 r., znak (...), (...), (...) - (...)

I. Oddala odwołania,

II. Zasądza od A. B. (1) na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. kwotę 180,00 zł (słownie: sto osiemdziesiąt 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt VI U 917/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2018 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił A. B. (1) prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 31 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r. wskazując, że tytuł ubezpieczenia chorobowego ustał w dniu 30 stycznia 2018 r.

Kolejną decyzją z dnia 28 maja 2018 r. (...) (...) (...) - (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił A. B. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 lutego 2018 r. do 7 czerwca 2018 r. z uzasadnieniem takim, że powódka została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 28 lutego 2018 r. tj. po dniu, w którym powstała niezdolność do pracy.

/akta ZUS: decyzje/

Od obu decyzji odwołała się powódka A. B. (1) i wniosła o przyznanie prawa do zasiłku opiekuńczego za 31 stycznia 2018 r. oraz chorobowego za okres od 5 lutego 2018 r. do 7 czerwca 2018 r.

W uzasadnieniu odwołania zarzuciła, że podlega ubezpieczeniom społecznym w tym chorobowemu nieprzerwanie od 24 lipca 2014 r. Przyznała, że w dniu 31 stycznia 2018 r. zawiesiła wykonywanie działalności gospodarczej, a w dniu 28 lutego 2018 r. wznowiła jej wykonywanie, co nie zwolniło z obowiązku płacenia składek, ale – jak podniosła - nie dokonała wyrejestrowania od 31 stycznia 2018 r. ze składek na druku ZUS ZWUA, a w wymaganym terminie czyli do dnia 10 marca 2018 r. złożyła do pozwanego deklarację DRA za 4 dni oraz opłaciła po wyrażeniu zgody przez organ rentowy na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe należne składki za miesiące styczeń i luty 2018 r. Tym samym ubezpieczenie chorobowe – zdaniem powódki - trwa w ciągłości, a niezdolność do pracy od 5 lutego 2018 r. powstała w trakcie ubezpieczenia chorobowego wobec czego spełnia ona warunki do wypłaty zasiłku.

/k. 2-5 odwołanie/

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podtrzymał zaskarżoną decyzję i jej argumentację dodatkowo wskazując, że powódka w dniu 24 stycznia 2018 r. zgłosiła zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 31 stycznia 2018 r. Po czym dnia 28 lutego 2018 r. zgłosiła wznowienie wykonywania działalności od dnia 1 lutego 2018 r., ale – jak wskazał pozwany - powódka mogła zostać zgłoszona i podlegać do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 28 lutego 2018 r. tj. od daty zgłoszenia wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Powódka nie wykazała, aby po wyrejestrowaniu siebie z ubezpieczeń społecznych od dnia 31 stycznia 2018 r. dokonała wcześniejszego niż w dniu 28 lutego 2018 r. złożenia wniosku o objęcie ubezpieczeniami społecznymi, w tym dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Ostatnim dniem podlegania przez powódkę dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu był dzień 30 stycznia 2018 r. Natomiast wyrażając powódce zgodę na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za okres styczeń i luty 2018 r. jednocześnie wskazano, że powódka podlega temu ubezpieczeniu od dnia 28 lutego 2018 r. Skoro więc powódka od dnia 31 stycznia 2018 r. nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej działalności, to nie mogła otrzymać prawa do zasiłku opiekuńczego za dzień 31 stycznia 2018 r. ani też prawa do zasiłku chorobowego za dalszy okres.

/k. 30-35 odpowiedź na odwołanie/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. B. (1) posiadała tytuł do ubezpieczeń społecznych w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej pod firmą (...) od dnia 2 stycznia 2013 r.

/bezsporne/

W dniu 24 stycznia 2018 r. powódka zgłosiła zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 31 stycznia 2018 r. W konsekwencji powyższego, dokonała jednocześnie wyrejestrowania ze wszystkich ubezpieczeń społecznych od dnia 31 stycznia 2018 r. z kodem 700 tj. zawieszenie wykonywania pozarolniczej działalności na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

/dowód: zgłoszenie ZUS ZUA w aktach ZUS – nienumerowane, k. 114V (k. 116 e-protokół) przyznanie powódki/

Następnie w dniu 28 lutego 2018 r. powódka zgłosiła podjęcie działalności gospodarczej oraz w konsekwencji wniosła o objęcie ubezpieczeniami społecznymi w tym dobrowolnym chorobowym. We wniosku zgłoszeniowym do ZUS z 28 lutego 2018 r. jako datę powstania obowiązku ubezpieczeń wskazała 1 lutego 2018 r.

/dowód: zgłoszenie (...) w aktach ZUS -nienumerowane, zeznania świadka A. B. (2) k. 115-115v, wydruk z CEiIDG RP k. 10/

Zawieszenie działalności gospodarczej powódki obejmowało okres krótszy niż 30 dni.

/bezsporne/

Decyzją z dnia 23 września 2021 r. nr (...) (...)pozwany stwierdził, że powódka jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 31 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. oraz nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 31 stycznia 2018 r. do dnia 27 lutego 2018 r.

W uzasadnieniu decyzji wskazano m.in., że przepisy nie przewidują przywracania terminu do zgłoszenia się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, tylko pozwalają przywracać termin na opłacenie składek na to ubezpieczenie. Wskazano, że zgoda na przywrócenie terminu na opłacenie składki za styczeń oznaczała, że powódka podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w styczniu 2018 r. do 30 stycznia 2018 r. oraz, że podlegała temu ubezpieczeniu od 28 lutego 2018 r., podkreślając, że z dniem 31 stycznia 2018 r. powódka dokonała wyrejestrowania z ubezpieczenia.

Bezspornym jest, że powódka nie odwołała się od powyższej decyzji i decyzja jest prawomocna.

/dowód: k. 135-138 decyzja, k. 124-125 twierdzenie pozwanego o braku odwołania od w/w decyzji potwierdzone przez pełnomocnika powódki k. 167/

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz dowodów w postaci zeznań świadka A. B. (2) i dokumentów. Okoliczności bezsporne nie budziły wątpliwości znajdując potwierdzenie w niekwestionowanych dokumentach. Zeznania świadka w zakresie ustalonego stanu faktycznego były wiarygodne znajdując potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Rozpoznając odwołanie Sąd miał na uwadze, że istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy w okolicznościach sprawy – a w szczególności w sytuacji dokonania wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych od 31 stycznia 2018 r. i nieskutecznego prawnie zawieszenia działalności gospodarczej – powódka mogła nabyć prawo do spornych zasiłków w związku z podleganiem ubezpieczeniu chorobowemu.

Okoliczność, że zawieszenie działalności gospodarczej przez powódkę było bezskuteczne, była bezsporna i wynikała wprost ze zgodnych oświadczeń obu stron. Nie budziła także wątpliwości Sądu w świetle art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej Dz.U. 2017.2168, ze zm.), która obowiązywała w spornym okresie.

Ponieważ tytuł do ubezpieczeń społecznych wywodzony był z pozarolniczej działalności gospodarczej, to ubezpieczenie chorobowe powódki miało charakter dobrowolny, a więc zależało od złożenia wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem i opłacenia należnej składki, co z kolei oznaczało uiszczenie składki terminowo oraz w pełnej prawidłowej wysokości. Natomiast ustanie tego ubezpieczenia następowało – wg stanu prawnego obowiązującego w spornym okresie – w 3 sytuacjach: złożenia wniosku o wyrejestrowanie z tego ubezpieczenia, ustania tytułu albo nieopłacenia terminowo należnej składki (art. 11 ust. 2 oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2017.1778, ze zm. – zwana dalej ustawą systemową).

Należy także zauważyć, że sprawy o podleganie ubezpieczeniom stosownie do treści art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy systemowej jako sprawy o przebieg tych ubezpieczeń, stanowią samodzielne odrębne sprawy z zakresu ubezpieczeń

społecznych, a do rozpoznawania odwołań od decyzji wydanych w tych sprawach właściwe w I instancji są sądy okręgowe a nie rejonowe jak tutejszy, co wynika z art. 477⁸ § 1 kpc w zw. z art. 477⁸ § 2 kpc a contrario.

W związku ze sporem stron o okresy podlegania czy nie podlegania przez powódkę dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, została wydana decyzja z 23 września 2021 r. nr (...), która określiła, że powódka podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 31 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. oraz nie podlegała dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 31 stycznia 2018 r. do 27 lutego 2018 r. Ponieważ powódka nie odwołała się od powyższej decyzji, stała się ona prawomocna i tym samym wiążąca także dla obecnie orzekającego sądu (tak również wyrok SN z dnia 29 stycznia 2008 r., I UK 173/07, OSNAPiUS 2009 nr 5-6, poz. 78, str. 243, Legalis).

W konsekwencji Sąd w niniejszej sprawie nie mógł przyjąć okresów podlegania przez powódkę dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu inaczej, niż by to wynikało z decyzji z dnia 23 września 2021 r. Zatem wiążące było, że w okresie od 31 stycznia 2018 r. do 27 lutego 2018 r. powódka nie podlegała dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu oraz podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 31 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r., a skoro tak, to po dniu 30 stycznia 2018 r. nie należał jej się zasiłek opiekuńczy ani chorobowy jako osobie nie ubezpieczonej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy (art. 1 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 6 i art. 32 ust. 1 oraz w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa (Dz.U. 2017.1368, ze zm. – zwana dalej ustawą zasiłkową). Niezdolność do pracy powódki z powodu choroby własnej powstała 5 lutego 2018 r. a zatem w okresie, kiedy nie była objęta ubezpieczeniem chorobowym, co na podstawie art. 6 ust. 1 wykluczało jej prawo do zasiłku chorobowego. Jednocześnie w sprawie nie mógł znaleźć zastosowania art. 7 ustawy zasiłkowej, bowiem u powódki nie doszło do ustania tytułu do ubezpieczenia chorobowego, co przesądziła w/w decyzja z 23 września 2021 r. Ponieważ zawieszenie działalności gospodarczej było prawnie bezskuteczne, to w rzeczywistości nie doszło u powódki do ustania tej działalności czyli tytułu do ubezpieczeń, a tym samym nie ustał obowiązek opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia, którymi dla przedsiębiorcy prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą – jak powódka – są ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Ponieważ jednak ubezpieczenie chorobowe było dobrowolne a jednocześnie powódka dokonała wyrejestrowania z wszystkich ubezpieczeń społecznych w dniu 24 stycznia 2018 r. ze skutkiem od 31 stycznia 2018 r., to skutecznie doszło do wyrejestrowania z ubezpieczenia chorobowego przy jednoczesnym braku skutku wyrejestrowującego względem ubezpieczeń obowiązkowych. Bronienie innej tezy i zarzutu, że sytuacja jak wyżej opisana jednak nie doprowadziła do ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego mimo dokonanego wyrejestrowania, była możliwa w toku postępowania odwoławczego od decyzji z 23 września 2021 r. jako decyzji dotyczącej przebiegu ubezpieczeń społecznych powódki. Powódka jednak z takiej możliwości nie skorzystała, co przesądziło dla niniejszej sprawy, że wiążące jest ustalenie tej decyzji, iż w okresie od 31 stycznia 2018 r. do 27 lutego 2018 r. nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W konsekwencji uznając, że powódce jako osobie nie objętej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, nie przysługiwało prawo do zasiłku opiekuńczego za 31 stycznia 2018 r. oraz zasiłku chorobowego za okres od 5 lutego 2018 r. do 7 czerwca 2018 r., Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc zgodnie z zasadą wyniku procesu. Skoro powódka przegrała sprawę, to należne są od niej na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego, które Sąd przyznał w wysokości stawki minimalnej na podstawie § 9 ust. 2 w zw. z § 15 ust. 3 Rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018.265).

Na oryginale właściwy podpis